

Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2022:177.000671

Dosar nr. 6235/2/2021

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IX-A CONȚENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 671

Ședința publică de la 29.03.2022

Completul constituit din:

PREȘEDINTE – RALUCA IOANA CARPEN

GREFIER – NOEMI GRAȚIELA STANCIU

Pe rol se află soluționarea cauzei de contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul POPA MIHAI, având ca obiect „constatarea calității de colaborator al Securității în baza O.U.G. nr. 24/2008”.

La apelul nominal făcut în ședință publică nu au răspuns părțile.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință după care:

În baza art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008 Curtea constată competența sa generală, materială și teritorială în soluționarea prezentei cauze.

În baza art. 238 C.proc.civ. Curtea estimează durata necesară cercetării procesului la o lună.

În baza dispozițiilor art. 255 și art. 258 C.proc.civ., Curtea încuviințează pentru părți proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei și reține cauza în pronunțare.

CURTEA

Prin *cererea* înregistrată pe rolul acestei instanțe, sub nr. 6235/2/2021, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pârâtul Popa Mihai, solicitând instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, să constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În motivarea cererii, a arătat că pârâtul ocupă funcția de consilier local în cadrul Consiliului local Hoceni, județul Vaslui.

Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesului la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile precizate la art. 3 lit. b) – h)¹.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1899/07.12.2020, pârâtul a fost recrutat pentru supravegherea informativă a elementelor cunoscute în evidențele de securitate de pe raza comunei Hoceni, județul Vaslui. A semnat un Angajament, fiindu-i atribuit numele conspirativ „PARFENE”.

În concluzie, a solicitat să se constate calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificările și completările ulterioare, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/1/1899/07.12.2020.

A indicat, în probațiunea prezentei cauze, notele informative din dosarul personal nr. R 2008 (cotă CNSAS), din 06.06.1984 și din 05.12.1984, olografe, semnate cu numele conspirativ „PARFENE”, în care informează:

„Sursa informează că în cursul lunii mai 1984, în jur de 3-4 a lunii, numitul B. N. aflându-se pe pajiștea de adunare a vitelor satului, fiind nemulțumit de cantitatea de lapte fixată pentru predare la fondul statului, în prezenta organelor de conducere de la Consiliul Popular, a adresat injurii și calomnii asupra conducerii superioare de partid și de stat; în continuare a afirmat că lipsurile care există în țară se datoresc faptului că la nivel central nu se rezolvă problemele, iar vizitele făcute de conducere în alte state sunt în scopuri personale și nu în interesul statului, R 2008 (cotă CNSAS), f. 20.

Este de notorietate faptul că Securitatea monitoriza cu atenție orice comentariu legat de clasa conducătoare din România, cunoscut fiind faptul că regimul urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului și „conducătorului suprem”. În consecință, persoana care denunța un astfel de act îl expunea în mod deliberat pe cel denunțat unor acțiuni informative derulate de fosta Securitate.

A apreciat că întrunește condițiile legale și nota informativă identificată în dosarul fond informativ nr. I 184031 (cotă CNSAS), din data de 17.12.1987, olografă, semnată cu conspirativul „PARFENE”, în care pârâtul denunță îndemnurile la opoziție a numitului SȘ:

„Vă informez că în discuțiile avute cu numitul D. V. din satul Oteleni, acesta mi-a spus că concetățeanul lor S. Ș. se afla zilele trecute la magazinul din satul Oteleni și fiind mai mulți cetățeni care încheiau contracte cu produse animale și vegetale, acesta îi îndemna să nu facă astfel de contracte pe motiv că nimeni nu o să le facă nimic și că la cei ce au manifestat la Brașov li s-au asigurat condiții mai bune și dacă facem și noi la fel poate vom trăi altă viață. /../”, 1184031 (cotă CNSAS), f. 4.

Așa cum se cunoaște, în noiembrie 1987, la Brașov, ceea ce părea a fi un protest social a degenerat într-unui politic, în care protestatarii au scandat lozinci anticomuniste. Imediat a urmat represiunea și sute de muncitori au fost anchetați și torturați. Pentru a ascunde ideea că revolta de la Brașov fusese una politică, protestatarii au fost judecați și condamnați pentru tulburarea liniștii publice și ultraj contra bunelor moravuri. Este evident că o asemenea informație avea potențialul de a genera alte ingerințe în viața privată a celui denunțat. De altfel, ofițerul, pe marginea acestei note face următoarele propuneri: „se vor întreprinde verificări, vor fi studiate persoanele care au fost de față/.../se vor întreprinde măsuri corespunzătoare”, 1184031 (cotă CNSAS), f. 4.

De asemenea, a apreciat că întrunesc condițiile legale și notele informative din dosarul fond informativ nr. 1182302 (cotă CNSAS), olografe, semnate cu numele conspirativ „PARFENE”, din data de 05/06.09.1985, respectiv, 08.10.1986, în care pârâtul informează cu privire la audierea posturilor de radio interzise „Europa Liberă” și „Vocea Americii”:

„Sursa vă informează că în jurul datei 1 septembrie am discutat cu numitul H. I. din satul Oteleni, în spatele școlii din satul Oteleni. Când a ieșit din școală avea în mână o geantă cu un radiocasetofon. Întrebându-l ce ascultă la radio mi-a răspuns că mai ascultă posturi străine, în special Vocea Americii, care spun că conducerea superioară de partid și de stat se află acum în declin prin îmbolnăvirea primului cetățean al țării; fiind, bolnav după cum spun cei de la Vocea Americii/.../”, 1182302 (cotă CNSAS).

Pârâtul nu putea să cunoască în momentul redactării notelor informative dacă Securitatea avea sau nu cunoștință de situațiile pe care pârâtul urma să le denunțe. Atât timp cât pârâtul nu a luat în calcul și ipoteza în care Securitatea nu ar fi cunoscut situația denunțată, rezultă că pârâtul nu a menajat interesele persoanei denunțate, nu a avut o atitudine precaută și nici de protejare a celui denunțat.

Prin urmare, nesocotind interesele celui denunțat, pârâtul a vizat îngrădirea dreptului la viață privată în privința celui denunțat atât timp cât a acceptat că persoana denunțată putea să facă obiectul unor investigații suplimentare ale Securității, ca rezultat al denunțului său.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatările sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare și, prin urmare, a vizat această consecință.

În drept, a invocat: art. 3 lit. g), art. 5 alin. 1, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea cererii, a depus la dosar, în copie, înscrisuri.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

În urma verificărilor efectuate, în baza art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008, reclamantul a întocmit nota de constatare nr. nr. DI/1/1899/07.12.2020.

Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității a aprobat nota de constatare sus-menționată și a dispus sesizarea instanței de contencios administrativ cu o acțiune în constatarea calității pârâtului de colaborator al securității.

Curtea reține că, în cauză, sunt îndeplinite condițiile cumulative prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al securității.

Astfel, potrivit art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, termenul de colaborator al securității are semnificația de persoană „care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. (...)”.

Prin urmare, pentru a se constata calitatea unei persoane de colaborator al Securității, este necesar să fie întrunite următoarele condiții: persoana în cauză să le fi furnizat lucrătorilor Securității informații, indiferent sub ce formă, precum și note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de aceștia; informațiile furnizate să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist; informațiile furnizate să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În ceea ce privește prima condiție, Curtea reține următoarele:

Dosarul personal al informatorului „PARFENE” R 2008, cuprinde: raport cu propunerea de recrutare în calitate de informator în problema „Persoane fără antecedente” a numitului Popa Mihai, angajament, raport privind cunoașterea personală a numitului Popa Mihai, referat de investigație, raport „de modul cum a decurs recrutarea în calitate de informator a numitului Popa Mihai”.

Având în vedere că dosarul personal al informatorului „PARFENE” cuprinde propunerea de recrutare ca informator a numitului Popa Mihai, raportul privind modul în care a decurs definitivarea recrutării lui Popa Mihai, angajamentul acestuia din data de 3.12.1981, dar și alte înscrisuri anterioare recrutării care conțin date și informații privindu-l pe pârât (raport privind cunoașterea personală, raport de investigații), Curtea constată că fiind dovedită identitatea dintre pârât și „sursa PARFENE”.

Dosarul personal cuprinde, totodată, materialele informative furnizate de informatorul „PARFENE”.

Având în vedere înscrisurile mai sus-menționate, Curtea reține că este îndeplinită prima condiție prevăzută de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, pârâtul furnizând informații lucrătorilor Securității, sub formă de note scrise și relatări verbale consemnate de către aceștia.

Referitor la ce-a de-a doua condiție prevăzută de art. 2 lit. b) O.U.G. nr. 24/2008, Curtea constată următoarele:

În cuprinsul raportului cu propunerea de recrutare în calitate de informator a pârâtului se menționează necesitatea recrutării unei persoane pentru a semnală „fapte și fenomene” ce sunt de competența organelor de securitate, „întrucât rețeaua informativă existentă la postul de

miliție nu reușește să stăpânească situația operativă din unele medii existente și în special cel intelectual", pe raza comunei Hoceni.

În cuprinsul notei informative din 6.06.1984, olografă, semnată „PARFENE”, se menționează:

„Sursa informează că în cursul lunii mai 1984, în jur de 3-4 a lunii, numitul aflându-se pe pajiștea de adunare a vitelor satului, fiind nemulțumit de cantitatea de lapte fixată pentru predare la fondul statului, în prezența organelor de conducere de la Consiliul Popular, a adresat injurii și calomnii asupra conducerii superioare de partid și de stat, în continuare a afirmat că lipsurile care există în țară se datoresc faptului că la nivel central nu se rezolvă problemele, iar vizitele făcute de conducere în alte state sunt în scopuri personale și nu în interesul statului”.

Prin nota ofițerului la această notă informativă se menționează:

„S-au trasat sarcini sursei să mai discute cu numitul pentru a stabili concepțiile și comentariile politice pe care le face.

Nota: Informația este reală fiind verificată de către ofițer în urma discuțiilor purtate cu plt. Maj. (...).”

În cuprinsul notei informative din 5.12.1984, olografă, semnată „PARFENE”, se arată:

„Sursa informează că în ziua de 04.12.1984 m-am întâlnit cu numitul om de serviciu la școala cu clasele I-IV Oțeleni. Din discuțiile purtate cu el, acesta a afirmat că în general conducerea CAP nu este competentă, fiecare membru din conducere caută să agonisească cât mai mult pe seama muncii membrilor cooperatori. A arătat în continuare că a vizionat și a citit în ziare lucrările Congresului al XII l-lea și și-a putut da seama a fost mai mult <o apă chioară>.”

Prin nota ofițerului la această notă informativă se menționează:

„Sursa a primit sarcina de a-l contacta în continuare, să discute cu numitul pentru a stabili concepțiile și comentariile politice pe care le face.”

În cuprinsul notei informative din 11.12.1985, olografă, semnată „PARFENE”, se arată:

„Sursa informează că în rândul cetățenilor din satul Deleni și în special cei care lucrează la vie printre care: și alții, există o stare de nemulțumire prin faptul că în adunarea generală a oamenilor muncii din comună care a avut loc în februarie 1985 li s-a spus celor care lucrează la vie că li se va da câte 600 kg porumb știuleți, iar când s-a făcut retribuirea în toamna acestui an, conducerea CAP-ului nu s-a ținut de cuvânt astfel că aceștia au primit între 140-190 kg, media fiind de 17+ de kg. Cetățenii s-au declarat foarte nemulțumiți și au afirmat că în anul viitor nu vor mai merge la lucru la vie.”

Prin nota ofițerului la această notă informativă se menționează:

„Să ne semnaleze și alte aspecte de acest fel privind nemulțumiri ce apar în rândul populației; cauzele acestora, /.../.”

În nota informativă din 6.09.1985, olografă, semnată „PARFENE”, din dosarul I 0182302 / titular se arată:

„Sursa vă informează că în jurul datei 1 septembrie am discutat cu numitul din satul Oțeleni, în spatele școlii din satul Oțeleni. Când a ieșit din școală avea în mână o geantă cu un radiocasetofon. Întrebându-l ce ascultă la radio mi-a răspuns că mai ascultă posturi străine, în special Vocea Americii, care spun că conducerea superioară de partid și de stat se află acum în declin prin îmbolnăvirea primului cetățean al țării, fiind bolnav după cum spun cei de la Vocea Americii /.../.”

Prin nota ofițerului la această notă informativă se menționează:

„Să stabilească comentarii de posturi politice pe care le face; dacă ascultă și colportează știrile transmise de posturile de radio străine; imaginea și influența pe care o are în rândul persoanelor cu care discută.”

Curtea apreciază că informațiile referitoare la ascultarea postului de radio „Europa liberă” sau la punerea în circulație a știrilor difuzate de acesta ori la opiniile exprimate privind

nivelul de trai din alte țări, furnizate de pârât, reprezintă informații referitoare la atitudini și activități potrivnice regimului comunist.

Astfel, Secția română a postului Radio Europa Liberă a fost unul din departamentele postului de radio Radio Europa Liberă. Secția română realiza programe care erau difuzate în România, fiind orientată spre emisiuni anticomuniste.

Pe altă parte, în condițiile în care, în perioada regimului comunist fusese instituită cenzura mijloacelor de informare și standardizarea presei, ascultarea unui post de radio care nu se afla sub controlul regimului nu putea fi considerată decât ca o activitate potrivnică acestuia.

Efectuarea de comparații defavorabile privind nivelul de trai din România, în acel moment, raportat la cel din alte țări, reprezenta de asemenea o atitudine potrivnică unui sistem care respingea instituțiile caracteristice ale economiilor de piață din alte state.

Curtea reține totodată că informațiile furnizate au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, furnizând informații precum cele anterior expuse, pârâtul a conștientizat sau ar fi trebuit să conștientizeze posibilele consecințe asupra persoanei la care s-a referit în cuprinsul notelor informative, și anume, desfășurarea unor acțiuni de verificare și urmărire ale Securității.

Notele informative depuse la dosar conțin, de altfel, dispozițiile ofițerilor de securitate privind verificarea și urmărirea persoanelor în cauză și sarcinile impuse informatorului în acest scop.

Astfel de acțiuni au fost de natură să conducă la încălcarea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libera exprimare, prevăzut de art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Având în vedere aceste considerente, Curtea va admite cererea și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul POPA MIHAI, cu domiciliul în sat, județul Vaslui.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Recursul se depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, azi, 29.03.2022.

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Red. C. R. 1/11. G. S.

Prezenta copie, în conformitate cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 61.05/19.03.2022, se legalizează de noi.

GREFIER

GREFIER,

Noemi GrațIELA Stanciu

*Defunctiva prin
scutit nerucurare la data
de 11.06.2022.*